

8. SINIF İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİNDE GAZETE KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN BU DERSE İLİŞKİN TUTUM VE BAŞARISI'NA ETKİSİ*

*Zafer TANGÜLÜ***

ÖZET

Bu çalışmada İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük konularının öğretiminde gazete kullanımının, öğrencilerin bu derse ilişkin tutum ve başarısına etkisi ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırma 2011-2012 öğretim yılı bahar döneminde Ankara 'da 8. Sınıf öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma da deneysel yöntemlerden kontrol gruplu ön-test ve sontest modeli uygulanmıştır. Araştırma da 8. sınıf İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi 7. Ünitesi olan "Atatürk'ten Sonraki Türkiye: İkinci Dünya Savaşı ve Sonrası" konusu belirlenen deney grubuna dönemle ve dönemin olaylarını yansıtan gazete kupürleri kullanılarak işlenmiş, kontrol grubunda ise geleneksel öğretim metodu kullanılarak işlenmiştir. Deney ve kontrol grubu öğrencilerine başarı testi ön-test ve son-test olarak uygulanmıştır. Öğrencilerin Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine yönelik tutum ve değişimleri belirlemek için tutum ölçeği iki gruba da ön-test ve son-test olarak uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde tarihsel gazetelerin kullanılmasıyla işlenen 4 haftalık ders sonunda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin ders hakkında olumlu tutum geliştirdikleri ve uygulanan başarı testiyle de deney grubu lehine başarılarının arttığı gözlemlenmiştir. Çalışmanın sonunda öğretmenlere gazete kullanımı konusunda hizmet içi eğitim verilmesi, derslerde kullanabilecekleri materyal hazırlanması ve bu materyallerin ücretsiz olarak sağlanması ve öğretmen adaylarının almış oldukları lisans eğitimi sırasında da gazeteleri etkin kullanma konusunda gerekli bilgi ve becerilerle donatılmaları konusunda çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi, Gazeteler, Öğrenci Başarısı, Tutum

* Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir

** Yrd. Doç. Dr. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD, E-mail: zafertangulu@mu.edu.tr

THE USE OF NEWSPAPER IN 8TH GRADE REVOLUTION AND KEMALISM COURSES AND ITS EFFECTS ON STUDENTS ATTITUDE AND SUCCESS

ABSTRACT

In this study use of newspaper at teaching of History of Revolutions and Kemalism subjects and effect of it student achievement and attitude has been presented. The research was conducted on 8th grade students in Ankara in 2011-2012 school year. In the study control grouped pre-test post-test model which is one of the experimental methods has been employed. In the study, subject of “Turkey After Atatürk: World War II and afterward” which is 8th grade 7th unit of the course History of Revolutions and Kemalism has been taught with the use of newspaper clippings in the experimental group, while traditional instructional methods implemented in the control group. Achievement test has been conducted as pre-test and post-test in both experimental and control groups. It has been observed that at the end of 4 week period that historical newspapers used at the course of Revolution History of Republic of Turkey and Kemalism, students in experimental and control groups developed positive attitudes about the course and implementation of the achievement test has demonstrated that achievements increased in favor of the experimental group. At the end of the study various suggestions are made regarding providing in service training for teachers, preparation and free distribution of materials for in class use of teachers, and providing pre-service teachers with necessary skills and knowledge during their undergraduate education to use newspapers in their instructions.

Key Words: Revolution History of Republic of Turkey and Kemalism course, Newspapers, Student achievement, attitude

Giriş

Öğretim insanlık tarihi kadar eskiye dayanır. İnsanoğlu başkalarına her zaman bir şey öğretmenin kolay ve etkili bir yönünü bulmaya çalışmıştır. Bu yöndeki çabalardan kazanılan tecrübelerden de yararlanan bazı düşünür ve eğitimciler, etkili bir öğretim için bir takım görüşler ortaya koymuşlardır. Özellikle XX. yüzyılda eğitim alanında yapılan araştırmalardan da öğrencilerin nasıl öğrendiği, öğretim sırasında nelerden nasıl etkilendiği ve etkili bir öğretim için bunların nasıl uygulanacağı gibi hususlarda önemli sonuçlar elde etmişlerdir. Eğitim alanında meydana gelen olumlu gelişmelere ilaveten bilgi çağı ya da teknoloji çağı olarak ifade edilen XX. yüzyılda bilgi üretiminde, teknoloji ve iletişim alanında önemli gelişmeler olmuş ve insanların gereksinimleri bu yönde değişmiştir. Safran (1993) da XX. Yüzyılda meydana gelen bilgi artışı sürecini “XX. Yüzyılın ikinci yarısında bilgi üretimindeki gelişmeler öyle bir hal aldı ki, bir insanın hayatı boyunca herhangi bir disiplinin alt dalındaki bilgilerin tamamını öğrenebilmesi dahi imkânsız hale geldi” şeklinde değerlendirmektedir. Meydana gelen değişme ve gelişmeler; ulusları, okulların işlevini, eğitim sistemini ve müfredatların toplumun ihtiyaçlarını ne derece karşılayıp karşılamadığını sorgulamaya başlamış ve “Ne Öğretelim?”, “Nasıl öğretelim?” gibi soruların cevaplarını arama çabası içine sokmuştur (Tangülü, 2011).

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/5 Spring 2013*

Bu bağlamda öğrenme sürecinde “İnkılâp Tarihi dersinde ne, niçin öğretilmelidir?”, “İnkılâp Tarihinin içeriği nasıl öğretilir?” gibi cevap bekleyen sorular mevcuttur. Değişen ve gelişen günümüz eğitim sisteminde “orquestra şefi” rolü biçilen öğretmenin yeri, eğitim süreci içinde çok önemlidir. Öğrenme-öğretme sürecini planlayan öğretmen, bu süreci planlarken farklı öğretim yöntemleri ve materyalleri kullanarak İnkılâp tarihi derslerini ezber ve tek düze anlatımdan kurtararak, kazandırılması hedeflenen beceri ve davranışları gerçekleştirecektir (Çencen, 2011: 2-6).

İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük konularının öğretimi; devletin ve milletin geleceği için önemli olan daha güçlü ve sağlam temellere oturmuş bir devlet ve millet hayatı oluşturmayı amaçlamaktadır. Bunu sağlamak amacıyla; Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin temelini teşkil eden Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrayan, benimseyen ve devamını sağlama bilincinde öğrenci yetiştirmeye çalışan bu ders ve konularının öğretimi, hiç kuşku yoktur ki, şansa bırakılmayacak kadar ciddiye alınmayı, eğitim- öğretim sürecinde baştan sona her türlü detayın önceden planlamak kadar üzerinde çalışılmayı gerektirmektedir (Dönmez ve Yazıcı, 2008: 47). Bugün okulların çoğunda, Türkiye Cumhuriyeti Atatürkçülük Dersi öğretimi öğretmen merkezli olarak yürütülmektedir. Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi de diğer sosyal bilimlerde olduğu gibi kimi istisnalar hariç okullarda yalnızca sunuş yoluyla öğretim stratejisi kullanılarak yapılmaktadır (Öztürk, 2005: 55). İnkılâp Tarihi dersinin öğretiminde öğretmenlerin sadece düz anlatım ve benzeri dışında yöntem çeşitliliğine gitmemeleri ve ders araç- gereçlerinden yararlanmayı çoğu kez düşünmemeleri öğrencilerin dersten sıkılmalarına ve soğumalarına neden olmaktadır. (Emiroğlu, 2005: 156). T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi günlük hayatla ilişkilendirilememektedir. Bu noktada öğrencileri motive edebilecek, dolayısıyla İnkılâp Tarihi derslerini olumsuz durumdan kurtulmasına katkı sağlayacak bir materyal grubu da gazetelerdir. Gazeteler;

- Öğrencilerin kelime bilgisini geliştirir olması,
- Öğretim faaliyetlerini canlı ve görsel hale getirmesi,
- Temel beceriler ve yaşam becerileri için birincil ve destek kaynak olarak kullanılabilir olması,
- Karakter eğitimi programlarında önemli ve gerekli bir kaynak olması,
- Güncel ders kitaplarından daha az pahalı olması,
- Ders kitaplarından farklı olarak kesilebilir, yapıştırılabilir, katlanabilir ve işaretlenebilir niteliklere sahip olması,
- Öğrencilere öğrendiklerini dünyada olup bitenlerle ilişkilendirmelerine yardım ederek, sınıftaki kuram ve gerçek arasında bağlantı kumasına katkı sağlaması,
- Öğrencilerin derslerine anlam katarak her öğrencinin ilgi duyabileceği oranda ve geniş ölçüde konu çeşitliliğine olanak vermesi (Deveci, 2005:162), sebebiyle 8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretiminde öğretim materyali olarak kullanılabilirler.

Gazeteler aynı zamanda tarihi, günlük olarak aktaran kaynaklardır. Olay ve çerçevesi hakkında anında resimler sunarken, aynı zamanda tarihçiler için müthiş bir bakış açısı da oluşturmaktadır. Gazete kullanmak geçmiş ve bugünkü toplumun sosyal ve siyasal yapısı hakkında öğrencileri karşılaştırmalı olarak bilgilendirmektedir (Using the Newspaper in your Classroom, 2011).

Gazeteler aynı zamanda tarihi, günlük olarak aktaran kaynaklardır. Olay ve çerçevesi hakkında anında resimler sunarken, tarihçiler için müthiş bir bakış açısı da oluşturmaktadır. Gazete

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/5 Spring 2013

kullanmak geçmiş ve bugünkü toplumun sosyal ve siyasal yapısı hakkında öğrencileri karşılaştırmalı olarak bilgilendirmektedir (Dönmez ve Tangülü, 2012: 350). Bir öğretim aracı olarak gazeteler, öğretim programındaki diğer derslere göre Tarih dersinin konularına daha kolay uyarlanabilir, (Munck, 2006)'a göre tarih derslerini güncel ve tarihsel destekli gazetelerle öğretmek öğrencide ilköğretimden üniversiteye kadar sürecek okuma alışkanlığı ve anlama becerisi kazandıracaktır. Bu yönüyle eski gazeteler kütüphanelerden elde edilerek tarih dersleri için bir öğretim materyali olarak kullanılabilir (Heitzman, 1979, Dönmez ve Tangülü, 2012). Tarih dersleri için önemli bir öğretim materyali olan gazeteler birinci el kaynak sınıfına girer. (Ata, 2002)'ya göre birinci el kaynak kullanımının bu derse kattığı en önemli katkılar;

- Öğrencilerin önemli tarihsel kavramlarla karşılaşmalarını sağlar ve öğrenci bütün yazılı tarihlerin yazarın geçmişe ilişkin yorumu olduğunu fark eder.
- Geçmişte yaşamış insanların yaşamıyla doğrudan temas kurar; bu da tarihi insanileştirir.
- Öğrencilerin önemli analiz becerileri gelişecektir. Öğrencilerin çok değişik yaklaşımları görebilmelerini sağladığı gibi bilgi, beceri ve analiz yeteneklerini geliştirecektir.
- Birinci el kaynaklara doğrudan ulaşmaları, eleştirel düşüncelerine, sorular sormalarına, zekice çıkarımlar yapmalarına, mantıklı açıklamalar getirmelerine ve olayları yorumlamalarına yol açacaktır (Ata, 2002).

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük öğretiminde gazete kullanımının öğrencilerin İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine ilişkin tutumlarına ve derse ilişkin başarısına etkisini ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemler test edilmiştir.

- 1- Deneysel ve kontrol gruplarının ön tutum puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
- 2- Deneysel ve kontrol gruplarının son tutum puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
- 3- Deneysel ve kontrol gruplarının başarı testi ön uygulama puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
- 4- Deneysel ve kontrol gruplarının başarı testi son uygulama puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, verileri toplama aracı ve verilerin analizinde kullanılan istatistiksel yöntemler üzerinde durulmuştur.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, öntest-sontest kontrol gruplu deneysel bir desende tasarlanmıştır. Bu araştırmanın deneysel desen olarak tasarlanmasının nedeni araştırmada seçilmiş olan tutumu ve başarıyı belirlemeye yönelik yöntemin etkisini belirlemektir. Tarihsel gazeteler kullanılarak oluşturulan yönteminin etkisini belirlemek ve bir kontrol grubuyla karşılaştırmak amacıyla bu araştırma yöntemi deneysel yöntem olarak belirlenmiştir. Karasar (2008)'e göre, deneysel desenler, değişkenler arasındaki neden sonuç ilişkilerini keşfetmeyi amaçlayan araştırma desenleridir. Araştırmacı bu amacını gerçekleştirmek için deneysel değişkenleri (bağımsız değişkenleri) manipüle etmek (değişimleme), iç geçerliliği korumak için dışsal (istenmedik) değişkenleri kontrol altına almak ve bağımlı değişkenler üzerinde ölçme yapmak durumundadır. Çalışmada, tarihsel

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/5 Spring 2013

gazeteler kullanılarak öğretim yapıldığı grup, deney grubu olarak belirlenmiştir. Kontrol grubunda ise, öğretim uygulamasında gazete kullanımına yer verilmemiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Ankara ili merkezin de Eryaman İlköğretim Okulu'nda öğrenim gören 8 sınıftan iki şube olmak üzere toplam 57 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmaya başlamadan önce sınıflardaki öğrencilerin başarı seviyelerinin eşit olup olmadığını anlamak için her iki sınıfa da başarı testi ön uygulaması yapılmıştır. Yapılan ön uygulama sonuçlarına göre iki sınıfın başarı düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Daha sonra tesadüfi (random) yöntemle bu şubelerden biri deney diğeri kontrol grubu olarak atanmıştır. Buna göre bu araştırmada 8/A sınıfı deney grubu, 8/B sınıfı ise kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Deney grubunda ders işlenişi sürecinde gazetelerden yararlanılmış, kontrol grubunda ise ders işlenişinde gazetelere yer verilmemiştir. Araştırmacı tarafından dersin konuları ile paralel olarak hazırlanan gazete kupürleri deney grubuna sunulmuştur. Öğrenciler konuyla ilgili hazırlanan gazete kupürlerini inceleyerek konuyu anlamaya çalışmışlardır. Her konu esnasında öntutum ve sontutum uygulanarak gazete kullanımının öğrencilerin İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine ilişkin tutumlarına etkisi ortaya konulmuştur.

Veri Toplama Aracı

Ölçek, öğrencilerin ders hakkındaki düşünceleri, dersin öğretim yöntemi ile ilgili görüşleri ve derste kullanılan materyallerle ilgili düşüncelerine yönelik maddeleri içermektedir. Bu çalışmada, Çiftçi (2012)'nin geliştirdiği Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi (TCİTA) tutum ölçeği uygulanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi tutum ölçeği 31 maddeden oluşmaktadır. Tutum ölçeğinin Alpha değeri = .82 olarak bulunmuştur. Tutum gibi psikolojik bir test için güvenilirlik katsayısının .70 ve üzeri olması test puanlarının güvenilirliği için yeterli görülmektedir (Büyüköztürk, 2008: 171). Bu nedenle tutum ölçeği güvenilir olarak kabul edilmiştir.

Ölçeğin uygulanması sırasında öğrencilerden yargılara katılım derecelerini belirlemek amacıyla 1'den 5'e kadar Ölçekte likert tipinde ifadeler için "tamamen katılıyorum (5)", "katılıyorum (4)", "kararsızım (3)", "katılmıyorum (2)", "hiç katılmıyorum (1)", puanı verilmiştir. İstatiksel analizler göz önünde bulundurularak olumlu cümleler "tamamen katılıyorum"dan itibaren 5, 4, 3, 2, 1; olumsuz cümlelerde "tamamen katılıyorum "dan itibaren 1,2,3,4,5 puanla değerlendirilerek SPSS programına işlenmiştir.

Başarı Testi'nin Oluşturulması

Başarı testi için 8. sınıf İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi 7. Ünitesi olan "Atatürk'ten Sonraki Türkiye: İkinci Dünya Savaşı ve Sonrası" konusyla ilgili çoktan seçmeli 25 tane test sorusu hazırlanmıştır. Bu sorular hazırlanırken okul müfredat programına ders kazanım ve amaçlarına bağlı kalınmıştır. Tıpkı tutum ölçeğindeki gibi başarı testindeki soruların kapsam geçerliliği için 3 uzman öğretim üyesi ve alan eğitimcisi 3 tane öğretmenin görüşleri alınmıştır. Bu görüşler doğrultusunda 4 tane soru başarı testinden çıkarılmıştır. ITEMAN programı ile toplam 21 sorunun madde analizleri sonucunda ölçme aracındaki maddelerin ortalama güçlük düzeyi % 77, ayırt ediciliği düzeyi .55 olarak bulunmuştur. Elde edilen sonuçlara göre ölçme aracının ayırt edicilik düzeyi yüksek bulunmuştur. Bu durum ölçme aracının amacına hizmet ettiğini göstermektedir. Başarı testinin madde analizinden sonra yapılan KR20 iç tutarlılık analizi sonucunda başarı testinin güvenilirlik değerinin .71 olduğu tespit edilmiştir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/5 Spring 2013

Verilerin Analizi

Çalışmada öncelikle Bağımsız iki grup arasındaki farkların testi (İndependent- Samples t Test) yapılması düşünülmüştür. Ancak Kolmogorov Smirnov (K - S) testi sonucunda verilerin normal dağılım göstermediği sonucu çıkmıştır. Bu nedenle, Bağımsız İki Grup Arası Farkları Testinin nonparametrik biçimi olan Mann - Whitney U Testinin uygulanmasına karar verilmiştir. Mann - Whitney U Testinde Sig. (2 - tailed) değeri % 5' ten küçük olması durumunda, gruplar arasında anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna varılmaktadır.

Bulgular

Bu bölümde araştırma verileri doğrultusunda, araştırmanın alt problemlerine ilişkin bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

Alt Problem 1: Deney ve kontrol gruplarının ön tutum puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırmanın birinci alt probleminin analizinde deney ve kontrol grubu öğrencilerinin ön tutum puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık olup olmadığı analiz edilmiştir. Analiz sonuçları Tablo 1 de verilmiştir.

Tablo: 1 Öntutum Puanlarının Gruba Göre Mann Whitney U testi tablosu

Grup	N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	p
Deney	27	25,40	685,8	237,421	,432
Kontrol	30	27,60	828		

Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde gazete kullanımının bu derse karşı tutumları gözlenen deney ve kontrol grupları arasında uygulama öncesinde tutum ölçeğinden aldıkları puanların Mann Whitney U testi sonuçları Tablo ... verilmiştir. Buna göre deneysel çalışma öncesi deney grubu ile kontrol grubu arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($U=237,421$, $p>.05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında, deney grubu ile kontrol grubu arasında bir farklılık oluşmamıştır. Bu sonuca göre, uygulama öncesi deney grubu ile kontrol grubunun derse karşı tutumları benzerlik göstermektedir. Uygulama öncesi grupların derse karşı tutumlarının benzerlik göstermesi uygulanan yöntemin sonuçları açısından olumlu bir sonuçtur.

Alt Problem 2: Deney ve kontrol gruplarının son tutum puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırmanın ikinci alt probleminin analizinde deney ve kontrol grubu öğrencilerinin son tutum puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık olup olmadığı analiz edilmiştir.

Tablo: 2 Sontutum Puanlarının Gruba Göre Mann Whitney U testi tablosu

Grup	N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	p
Deney	27	27,35	738,45	32	,028
Kontrol	30	16,03	480,9		

Derse karşı tutumları gözlenen deney ve kontrol grupları arasında uygulama sonrası tutum ölçeğinden aldıkları puanların Mann Whitney U testi sonuçları Tablo 2' de verilmiştir. Bu sonuca göre, dört haftalık deneysel çalışma sonucunda, deney grubu ile kontrol grubu arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($U=32$, $p<.05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında, deney grubu ile kontrol grubu arasında deney grubu lehine bir farklılık oluşmuştur. Bu sonuca göre, uygulama sonrasında deney grubu öğrencilerinin derse karşı tutumları üzerinde kontrol grubuna göre daha etkili olduğunu söyleyebiliriz.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/5 Spring 2013

Alt Problem 3: Deney ve kontrol gruplarının başarı testi ön uygulama puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Tablo: 3 Başarı testi ön uygulama Puanlarının Gruba Göre Mann Whitney U testi tablosu

Grup	N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	p
Deney	27	39,13	1056,5	401,007	,248
Kontrol	30	38,97	1169,1		

Akademik başarıları gözlenen deney ve kontrol grupları arasında uygulama öncesinde başarı testinden aldıkları puanların Mann Whitney U testi sonuçları Tablo 3’de verilmiştir. Buna göre araştırma öncesi deney grubu ile kontrol grubu arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($U=401,007$, $p>.05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında, deney grubu ile kontrol grubu arasında bir farklılık oluşmamıştır. Bu sonuca göre, uygulama öncesi deney grubu ile kontrol grubunun akademik başarı düzeyleri benzerlik göstermiştir.

Alt Problem 4: Deney ve kontrol gruplarının başarı testi son uygulama puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır? Sorusuna cevap aranmıştır. Elde edilen bulgular analiz edilerek Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo: 4 Başarı Testi Son Uygulama Puanlarının Gruba Göre Mann Whitney U Testi Tablosu

Grup	N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	p
Deney	27	46,72	1261,44	29	,032
Kontrol	30	28,19	845,7		

Tablo 4 de ki veriler incelendiğinde araştırma sürecinin sonucunda deney grubu ile kontrol grubu arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($U=29$, $p<.05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında, deney grubu ile kontrol grubu arasında deney grubu lehine bir farklılık oluşmuştur. Bu sonuca göre, uygulama sonrasında deney grubu öğrencilerinin dersteki akademik başarı düzeylerinin üzerinde kontrol grubuna göre daha etkili olduğunu söyleyebiliriz. Bunun sebebinin deney grubunda uygulanan tarihsel gazete kullanımının dönemin olaylarını yansıtmaması ve dönemi yansıtan tarihsel gazetelerin birinci elden kaynak olması bakımından öğrenmeye olumlu yönde etki etmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde tarihsel gazetelerin kullanılmasıyla işlenen 4 haftalık ders sonunda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin ders hakkında olumlu tutum geliştirdikleri ve uygulanan başarı testiyle de deney grubu lehine başarılarının arttığı gözlemlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük konularının gazetelerle öğretiminde gazete etkinlikleri kullanılmasının öğretimsel geçmişi çok eskilere dayanmaz. Ancak bu araştırma da gazete kullanılarak işlenen bu dersin hem öğrencilerin derse karşı tutumunda hem de başarısında etkili olduğu gözlemlenmiştir. Bu sonuç genel olarak derste gazete kullanımının öğrenci başarı, tutum ve dil becerilerine olumlu etki olarak ulusal literatür çalışmalarında Ünlüler, (2008), Yahşi, (2011) ve Deveci, (2005)’nin uluslararası literatüre göre Berryman, (1971), Leblanc, (1980), Dewell, (1980), Munck, (2006), Street, (2002) ve Poindexter-Wilson, (1986) ve Olson, (1984)’nin çalışmalarıyla paralel bir sonuç ortaya çıkarmıştır.

Gazetelerin derslerde kullanılmasının sadece akademik başarı ve tutumu üzerine yapılan bu çalışma, gazetelerin öğrenci üzerinde sadece öğrenme amacını güden ders materyaller olduğunu

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/5 Spring 2013

göstermez. Gazeteler aynı zamanda öğrencide yaşam boyu sürecek bir okuma alışkanlığı ve eleştirel düşünme becerisi de kazandırır.

Cihan (2005), Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin öğretiminde ders araç gereçlerinin yerinin tartışılmaz olduğunu, araç - gereçsiz bir dersin öğrenmeyi zorlaştırdığını belirtmektedir. Buna ilaveten Akbaba (2009)' da Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin içeriğinin soyut bir yapıda olması dersin öğrencilerin hafızalarında yer etmesini güçleştirdiğini ifade etmiştir. Tarihin laboratuvar malzemeleri olarak nitelendirebileceğimiz kaynakların, basılı görsel materyallerin, belgesel filmlerin, sözlü tarih derlemelerinin, animasyonların, simülasyonların ve bilişim teknolojilerinin kullanılması bu sorunun çözümüne katkı sağlayacağını ifade etmiştir. Çoklu ortam metinlerin yanı sıra, ders içeriğiyle ilgili birinci ve ikinci elden kaynaklar olan basılı görsel materyalleri (fotoğraf, resim, harita, karikatür, belge, gazete vb.), bu amacı en iyi şekilde sağlayacağını ifade etmiştir.

(Safran, 2004)'e göre de günümüzde yaygın medya etkisinde kalmış öğrencilerin artık derste kendilerine ulaşan bilgiyi bir tarihçi gibi iç ve dış eleştiriye tabi tutmayı öğrenmeleri gerekmektedir.

(MEB, 2008)'e göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi'nde de öğrenciler, diğer derslerde olduğu gibi yazılı ve görsel basın tarafından güncel konuların ve haberlerin etkisi altındadır. Öğretmen öğrencilerin zihinlerinin tarihle ilgili güncel meselelerle meşgul olduğu zamanlarda ve dönem başında planlanmış dersin pek verimli olmadığı durumlarda, "güncellik ilkesinden" hareket etmeli, fırsatları değerlendirmelidir. Güncel konular, öğrencilere iş ve proje olarak verilmelidir. Öğrencilerde basın okuryazarlığı becerisi geliştirilmelidir. Bu açıdan bu derste gazeteler rahatça kullanılabilir.

Gazete kullanımı yoluyla öğretimi yapılacak genelde tarih özelde İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi öğrencilerin bu derslere ilgi ve katılımını artıracak. Onlara olumlu deneyimler katacaktır. Yurt dışında yapılan çalışmalar da bunu doğrular niteliktedir. Öğrencilerin aktif olarak katıldığı, gazetelerle desteklenen öğretim uygulamaları ile işlenen ders sonucu elde edilen öğrenci başarısı, merkezinde öğretmenin ve düz anlatım yönteminin yer aldığı geleneksel yaklaşımla elde edilen öğrenci başarısından daha yüksek bulunmuştur. Bu nedenle, öğrencilerin eğitim-öğretim sürecine aktif bir şekilde katılımlarını sağlayan, anlamlı öğrenmelerine katkıda bulunan öğretim yöntem, teknik ve stratejilerine derslerde yer verilerek, öğretim basamaklarının her seviyesinde görev alacak öğretmen adaylarının; çağdaş öğretim yöntem ve teknikleri derslerinde kullanabilecek donanımlara sahip olarak yetiştirilmeleri gerekmektedir. Diğer taraftan gazetelerle desteklenen öğretim süreci bireylerin dil, okuma-yazma, empati ve iletişim kurma becerilerinin gelişimine insanî, farklılığı algılama, değişim ve sürekliliği algılama, sorgulama, farklı bakış açılarıyla olaylara yaklaşabilme, eleştirel ve yaratıcı düşünme, problem çözme, sosyal katılım ve işbirliği yapma, Türkçeyi doğru ve etkin kullanma, araştırma yapabilme gibi değer, yargı ve becerileri kazanmalarına da katkıda bulunabilmektedir (Tangülü, 2011).

Öneriler

Bu araştırmanın sonuçlarından hareketle şu önerilerde bulunulabilir;

8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretim programında konulara uygun öğretmenlerin kullanabileceği gazetelerin çıkarılması, öğretmenlerin hangi konuda, hangi gazeteleri kullanması ve gazete kullanırken neler yapılması gerektiği ile ilgili kılavuz kitaplar hazırlanarak öğretmenlere dağıtılmalıdır.

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü bünyesinde programa uygun, gazetelerin daha kolay ve işlevsel bir şekilde kullanılmasını sağlamak için, kullanılabilecek

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/5 Spring 2013

gazeteler tasnif edilip elektronik ortamlara kaydedilebilir. Bunlar bir CD haline getirilip öğretmenlere dağıtılabilir.

Bu dersi şu an ilköğretim seviyesinde ağırlıklı olarak Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü mezunları vermektedir. Bu nedenle bu alanda yetişen öğretmen adaylarının lisans öğrenimleri sırasında “Öğretim Teknolojisi ve Materyal Tasarımı” ve Özel Öğretim Yöntemleri I ve II derslerinde gazetelerle ilgili sunum ve etkinlikler yapmaları teşvik edilmelidir.

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümüne lisans seviyesinde en azından seçmeli olarak Osmanlıca dersi koyulmalıdır.

Ders öğretmenleri öğrencilere, bu dersle ilgili gazeteleri etkin olarak kullanabileceği proje ve performans ödevleri verilebilir.

KAYNAKÇA

- AKBABA, B. (2009). Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Öğretiminde Çoklu Ortam Kullanımının Akademik Başarı ve Tutumlara Etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Ortaöğretim Sosyal Alanlar Anabilim Dalı Tarih Öğretmenliği Bilim Dalı.
- ATA, B., (2002). Tarih Derslerinde Dokümanlarla Öğretim Yaklaşımı, Türk Yurdu. S.175. S.80-86.
- BERRYMAN, C. (1971). Newspaper in the elementary school: a research report to anpa foundation, ERIC Digest Number ED058138.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (2008). Sosyal Bilimler İçin İstatistik, Ankara, PegemA Yayıncılık.
- ÇENCEN, N. (2011). “11. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Tarih Öğretmenlerinin “Edebi Ürün” Kullanımına İlişkin Görüşleri” Yayınlanmamış Doktora Tezi Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Ortaöğretim Sosyal Alanlar Anabilim Dalı Tarih Öğretmenliği Bilim Dalı.
- ÇİFTÇİ, B. (2012). 8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Harmanlanmış Öğrenme Yönteminin Akademik Başarıya ve Derse Yönelik Tutuma Etkisi, Yayınlanmamış Doktora Tezi Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı.
- DEVECİ, H. (2005). Sosyal Bilgiler Dersinde Gazete Kullanımı. The Turkish Online Journal Of Educational Technology – Tojet, 4, (3), 159-166.
- DEWELL, B. M. (1980). A test of an affective model of reading: The study of the use of newspaper in education. Ed.D Thesis. The University of Tulsa.
- DÖNMEZ, C. ve TANGÜLÜ, Z. (2012). “8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Öğretmenlerin Gazete Kullanımına İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi” Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, c. 32, s.2, s. 347-361.
- DÖNMEZ, C. ve YAZICI, K. (2008). T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi. Nobel Yayıncılık, Ankara.
- EMİROĞLU, G. (2005). Tarih Öğretmenlerinin Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Ders Konularının Öğretiminde Karşılaşılan Bazı Problemler ve Çözümüne Yönelik Tavsiyeler. Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi. Saray, Mehmet ve Tosun, H.(Ed.). Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.

- HEITZMANN, W. R. (1979). *The Newspaper in The Classroom. What Research Says To The Teacher*. Washington: National Education Association.
- KARASAR, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara, Nobel Yayıncılık.
- LEBLANC, R. M. (1980). *Affecting attitudes of seventh grade students toward reading through using newspapers*. Ed.D Thesis. Houston University.
- MEB, (2008). *İlköğretim 4-8. Sınıf Öğretim Programlarının Öğrenme-Öğretme Süreçlerinde Gazete Kupürlerinden Yararlanma*, Ankara. <http://ttkb.meb.gov.tr>.
- MUNCK, S. (2006). *Using Newspapers And News Magazines To Teach History*. Masters Of Arts Thesis. Wayne State University.
- OLSON, M. R. (1984). *A study of the uses of the daily newspaper in the curriculum of elementary and secondary schools (current events, curriculum model, mass media, methodology)*. EdD Thesis, University of Oregon.
- ÖZTÜRK, C. (2005) *İlk ve Ortaöğretim Kurumlarında Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi. Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi*. Saray, Mehmet ve Tosun, H. (Ed.). Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.
- POINDEXTER-WILSON, P. (1986). *The Los Angeles Times in education pilot program*. (available from the los angeles times), *Times Mirror Square*, Los Angeles: CA 90053.
- SAFRAN, M. (1993). *Değişik Öğrenim Basamaklarında Tarih Becerisine İlişkin Tutumlar Üzerine Bir Araştırma*, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı: 4, Ankara.
- SAFRAN, M. (2004). *Eğitim Bilimi Açısından Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Öğretimi. Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihinde Yöntem Arayışları*. Yediyıldız, B., Ertan, T.F., Üstün, K. (Ed). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü Yayınları.
- STREET, C. (2002). *Teaching With The Newspaper*. *Social Studies*, 93, (3), 131-134.
- TANGÜLÜ, Z. (2011). *8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Gazete Kullanımı ve Buna İlişkin Öğretmen Görüşleri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı.
- ÜNLÜER, G. (2008). *Sosyal Bilgiler Dersinde Gazete Kullanımının Öğrencilerin Akademik Başarılarına Ve Tutumlarına Etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı.
- Using the Newspaper in your Classroom. (2011). <http://www.usaweekend.com/classroom/tipsforteachers.pdf>. Adresinden 23.08.2011 tarihinde indirilmiştir.
- YAHŞI, İ. (2011). *Tarih Öğretiminde Gazete Kullanımının Çok Perspektifliğe Etkisi* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Ortaöğretim Sosyal Alanlar Anabilim Dalı Tarih Öğretmenliği Bilim Dalı.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/5 Spring 2013

